

Arkiretriitti - Luomakunnan aika 2020

Maan riemuvuosi

Hiljentyminen

Varaa arkiretriitin hiljentymiselle ja mietiskelylle aika ja tila päivittäin. Aikaa on hyvä varata n. 20-30 minuuttia. Voit käyttää sinulle sopivaa tapaa rauhoittumiseen: hengitystä, rukoussanaa, kävelemistä tai kuvan katselua. Vinkkejä löytyy Arkiretriitti-ryhmän tiedostoista. Raamatuntekstin kanssa rukoilemiseen voit käyttää lectio divinaa, rukoilevaa aprikointia, tai kuvittelevaa rukousta. Näiden tarkemmat kuvaukset löydät myös Arkiretriitti-ryhmästä. Tärkeintä on, että annat raamatuntekstin puhua sinulle, katsoa sinua, ja pysähdyt kuuntelemaan. Jätä sivuun analysointi ja rationaalinen yritys ymmärtää.

Voit aloittaa tällä rukouksella:

Olen tässä kolmiyhteisen Jumalan, Luojan, Pelastajan ja koko maan ja kaiken luodun Ylläpitäjän nimessä!

Ylistys Pyhälle kolminaisuudelle! Jumala on ääni ja elämä, Universumin Luoja, kaiken elämän Lähde, jolle enkelit laulavat; ihmisen tuntemien ja ihmiselle tuntemattomien mysteerien ihmeellinen valo ja kaikessa oleva elämä.

(Hildegard Bingeniläinen, 1200-luvulta)

Päivittäiset tekstit:

Tiistai 1.9.

Psalmi 149

Halleluja!

Laulakaa Herralle uusi laulu,

kokoontukaa ja ylistäkää häntä,

te Herran omat!

Iloitkoon Israel Luojastaan,

riemuitkoot Siionin asukkaat kuninkaastaan,

ylistäkööt tanssien hänen nimeään,

soittakoot hänen kiitostaan rummuin ja harpuin!

Herra rakastaa kansaansa,

hän auttaa heikkoja

ja nostaa heidät kunniaan.
Iloitkoot Herran palvelijat hänen kunniastaan,
riemuitkoot silloinkin, kun on yölevon aika!
Heillä on huulillaan Jumalan ylistys,
heillä on kädessään kaksiteräinen miekka,
he kostavat viholliskansoille,
kurittavat kansakuntia.
He panevat kahleisiin niiden kuninkaat
ja lyövät rautoihin mahtimiehet.
He panevat täytäntöön tuomion,
jonka Herra on laissaan säätänyt.
Tämä on Herran palvelijoiden kunniatehtävä.
Halleluja!

Keskiviikko 2.9.

Room. 13: 8-14

Älkää olko kenellekään mitään velkaa, paitsi että rakastatte toisianne. Joka rakastaa toista, on täyttänyt lain vaatimukset. Käskyt »Älä tee aviorikosta», »Älä tapa», »Älä varasta», »Älä himoitse», samoin kaikki muutkin, voidaan koota tähän sanaan: »Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.» Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään pahaa. Näin rakkaus toteuttaa koko lain.

Tehän tiedätte, mikä hetki on käsillä. Teidän on aika herätä unesta, sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun meistä tuli uskovia. Yö on kulunut pitkälle, päivä jo sarastaa. Hylätkäämme siis pimeyden teot ja varustautukaamme valon asein. Meidän on eletävä nuhteettomasti niin kuin päivällä eletään, ei remuten ja juopotellen, siveettömästi ja irstaillen, riidellen ja kiihkoillen. Pukekaa yllenne Herra Jeesus Kristus älkääkä hemmotelko ruumistanne, niin että annatte sen haluille vallan.

Torstai 3.9.

2. Moos 12:1-14

Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille Egyptissä:

»Tämä kuukausi olkoon teille kuukausista ensimmäinen, aloittakaa siitä vuoden kuukaudet. Sanokaa Israelille: Tämän kuun kymmenentenä päivänä ottakoon kukin perheenpää karitsan, yhden karitsan perhekuntaa ja taloa kohti. Jos jonkun perhe on liian pieni syömään karitsaa kokonaan, hän ottakoon lähimmän naapurinsa kanssa yhteisen karitsan sen mukaan, montako tarvitaan karitsan syömiseen ja paljonko he jaksavat syödä. Eläimen tulee olla virheetön, vuoden vanha uros, ja se voi olla lammas tai vuohi. Kukin pitäköön sitä kuukauden neljänteentoista päivään saakka, ja jokainen Israelin yhteisöön kuuluva teurastakoon karitsansa iltahämärissä. Ottakaa sen verta ja sivelkää sitä ovenpieliin ja ovenkamanaan niissä taloissa, joissa karitsaa syödään. Syökää liha sinä yönä, syökää se avotulella paahdettuna, happamattoman leivän ja karvaiden yrttien kanssa. Älkää syökö siitä mitään puoliraakana tai vedessä keitettynä, vaan paahtakaa se tulella päineen, jalkoineen ja sisälmyksineen. Älkää jättäkö siitä mitään jäljelle, vaan polttakaa tähteet ennen aamun koittoa.

»Syödessänne teillä tulee olla viitta vyötettynä, kengät jalassa ja sauva kädessä, ja teidän on syötävä nopeasti. Näin vietetään pääsiäistä Herran kunniaksi. Sinä yönä minä kuljen läpi Egyptin ja surmaan Egyptin jokaisen esikoisen, niin ihmisten kuin eläintenkin. Minä, Herra, annan tuomioni kohdata kaikkia Egyptin jumalia. Ja veri olkoon niiden talojen merkinä, joissa te olette, sillä kun minä näen veren, menen ohitsenne. Minä kuritan vain egyptiläisiä, eikä tämä vitsaus satu teihin.

»Tästä päivästä tulkoon teille muistopäivä. Viettäköö sitä Herran juhlanä. Pitäkää tämä ikuisena säädöksenä sukupolvesta toiseen.

Perjantai 4.9.

Matt 18:15-20

»Jos veljesi tekee syntiä, ota asia puheeksi kahden kesken. Jos hän kuulee sinua, olet voittanut hänet takaisin. Mutta ellei hän kuule sinua, ota mukaasi yksi tai kaksi muuta, sillä 'jokainen asia on vahvistettava kahden tai kolmen todistajan sanalla'. Ellei hän kuuntele heitäkään, ilmoita seurakunnalle. Ja jos hän ei tottele seurakuntaakaan, suhtaudu häneen kuin pakanaan tai publikaaniin. Totisesti: kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on sidottu taivaassa, ja kaikki, minkä te vapautatte maan päällä, on myös taivaassa vapautettu.

»Minä sanon teille: mitä tahansa asiaa kaksi teistä yhdessä sopien maan päällä rukoilee, sen he saavat minun Isältäni, joka on taivaassa. Sillä missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään.»

Lauantai 5.9.

Toteuta materiaalin lopussa olevan Maan katselu haluamassasi paikassa

Sunnuntai 6.9.

1. Joh. 3: 11-18

Tämä on se sanoma, jonka te alusta alkaen olette kuulleet: meidän tulee rakastaa toisiamme. Me emme saa olla sellaisia kuin Kain, Pahan lapsi, joka tappoi veljensä. Ja miksi hän tappoi tämän? Siksi, että hänen omat tekonsa olivat pahoja mutta hänen veljensä teot oikeita.

Älkää ihmetelkö, veljet, jos maailma teitä vihaa. Me rakastamme veljiämme, ja siitä me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään. Joka ei rakasta, pysyy kuoleman vallassa. Jokainen, joka vihaa veljeään, on murhaaja, ja te tiedätte, ettei iankaikkinen elämä voi pysyä yhdessäkään murhaajassa. Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että Jeesus antoi henkensä meidän puolestamme. Samoin olemme me velvolliset panemaan henkemme alttiiksi veljiemme puolesta. Jos joku, jonka toimeentulo on turvattu, näkee veljensä kärsivän puutetta mutta sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus voisi pysyä hänessä?

Lapseni, älkäämme rakastako sanoin ja puheessa, vaan teoin ja totuudessa.

Maanantai 7.9.

Psalmi 114

Kun Israel lähti Egyptistä,
kun Jaakobin suku jätti vieraan maan,
Herra teki Juudasta pyhäkkönsä,
Israelista oman valtakuntansa.
Meri näki tämän ja pakeni,
Jordanin vedet kääntyivät takaisin.
Vuoret hyppivät kuin karitsat,
kukkulat kuin säikyt lampaat.
Mikä sinun on, meri? Miksi pakenet?
Miksi käännyt takaisin, Jordan?
Vuoret, miksi hypitte kuin karitsat?
Miksi, kukkulat, säikytte kuin lampaat?
Vapise, maa, Herran edessä,
Jaakobin Jumalan edessä!
Hän muuttaa kallion kosteikoksi,
avaa kivipaadesta vesilähteen.

Tiistai 8.9.

Room. 14:1–12

Hyväksykää joukkoonne myös sellainen, joka on uskossaan heikko, älkääkä ruvetko kiistelemään mielipiteistä. Joku katsoo voivansa syödä kaikkea, mutta heikkouskoinen syö vain kasviksia. Joka syö kaikkea, älköön halveksiko sitä joka ei syö, ja joka taas ei syö kaikkea, älköön tuomitko sitä joka syö. Onhan Jumala ottanut omakseen hänetkin. Mikä oikeus sinulla on tuomita toisen palvelijaa? Oman isäntänsä edessä hän seisoo tai kaatuu – vaikka kyllä hän seisoo, sillä Herra kykenee pitämään hänet pystyssä.

Joku pitää yhtä päivää toista parempana, toiselle kaikki päivät ovat samanarvoisia. Kukin olkoon omassa vakaumuksessaan varma. Joka kiinnittää huomionsa päiviin, tekee niin Herran kunniaksi, ja joka syö, syö Herran kunniaksi, sillä hän kiittää Jumalaa. Joka taas ei syö, on Herran kunniaksi syömättä, ja hänkin kiittää Jumalaa. Kukaan meistä ei elä itseään varten eikä kukaan kuole itseään varten. Jos elämme, elämme Herran omina, ja jos kuolemme, kuolemme Herran omina. Elämmepä siis tai kuolemme, me kuulumme Herralle. Juuri sitä vartenhan Kristus kuoli ja heräsi elämään, että hän olisi niin kuolleiden kuin elävienkin Herra. Kuinka sinä voit tuomita veljesi? Tai sinä toinen, kuinka voit halveksia veljeäsi? Kaikki me joudumme Jumalan tuomioistuimen eteen. Onhan kirjoitettu:

– Niin totta kuin elän, sanoo Herra,

jokainen polvi on notkistuva minun edessäni

ja jokainen kieli on ylistävä Jumalaa.

Jokainen meistä joutuu tekemään Jumalalle tilin itsestään.

Keskiviikko 9.9.

2. Moos 14:19–31

Jumalan enkeli, joka oli kulkenut israelilaisten joukon edellä, siirtyi nyt kulkemaan heidän perässään, ja pilvipatsas siirtyi pois heidän edeltään ja asettui heidän taakseen, niin että se tuli egyptiläisten ja Israelin joukkojen väliin. Pilven mukana tuli pimeys, mutta israelilaisille pilvi valaisi yön. Kumpikaan puoli ei voinut koko yönä lähestyä toistaan.

Sitten Mooses kohotti kätensä merta kohti, ja Herra pani meren väistymään syrjään nostamalla ankan itätuulen, joka puhalsi koko yön. Näin hän muutti meren kuivaksi maaksi. Vedet jakautuivat kahtia, ja kun israelilaiset kulkivat meren poikki kuivaa maata pitkin, vedet olivat muurina kummallakin puolen. Egyptiläiset lähtivät takaa-ajoon, ja faraon kaikki hevoset ja hänen sotavaununsa ajajineen seurasivat israelilaisten perässä keskelle merta. Mutta aamuyöstä Herra katsoi tuli- ja pilvipatsaasta egyptiläisiin päin ja saattoi heidän joukkonsa sekasortoon. Hän antoi heidän vaunujensa pyörien juuttua kiinni, niin että

ajaminen kävi vaikeaksi. Silloin egyptiläiset sanoivat: »Meidän on lähdettävä pakoon! Herra sotii israelilaisten puolella meitä vastaan!»

Herra sanoi Moosekselle: »Ojenna kätesi merta kohti, niin vedet palaavat egyptiläisten, heidän sotavaunujensa ja heidän vaunumiestensä päälle.» Mooses ojensi kätensä merta kohti, ja aamunkoitteessa meri palasi entiselle paikalleen. Se tuli pakenevia egyptiläisiä vastaan, ja Herra pyyhkäisi heidät meren aaltojen sekaan. Vedet palasivat ja peittivät vaunut ajajineen, faraon koko sotajoukon, joka oli seurannut israelilaisia mereen, eikä heistä jäänyt henkiin ainoatakaan. Mutta israelilaiset kulkivat meren poikki kuivaa maata pitkin, ja vedet olivat muurina heidän kummallakin puolellaan.

Näin Herra pelasti sinä päivänä Israelin Egyptin käsistä, ja israelilaiset saivat nähdä egyptiläisten makaavan kuolleina meren rannalla. Ja kun israelilaiset näkivät, miten Herran käsi oli lyönyt Egyptin, he pelkäsivät Herraa ja uskoivat häneen ja hänen palvelijaansa Moosekseen.

Torstai 10.9.

Matteus 18:21–35

Silloin Pietari tuli Jeesuksen luo ja sanoi: »Herra, jos veljeni yhä uudestaan tekee väärin minua kohtaan, niin kuinka monta kertaa minun on annettava hänelle anteeksi? Peräti seitsemän kertaako?»

»Ei seitsemän, vaan seitsemänkymmentäseitsemän kertaa», vastasi Jeesus.

»Taivasten valtakunta on kuin kuningas, joka vaati palvelijoiltaan tilitykset. Kun hän alkoi tarkastaa niitä, hänen eteensä tuotiin palvelija, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta talenttia. Miehellä ei ollut, millä maksaa, ja niin kuningas määräsi, että hänet, hänen vaimonsa ja lapsensa ja koko hänen omaisuutensa oli myytävä ja velka maksettava. Silloin palvelija heittäytyi maahan hänen eteensä ja pyysi: 'Ole kärsivällinen! Minä maksan sinulle kyllä kaiken.' Kuninkaan tuli sääli palvelijaansa, ja hän päästi miehen menemään ja antoi velan anteeksi.

»Mutta kun palvelija meni ulos, hän tapasi toisen palvelijan, joka oli hänelle velkaa sata denaaria* . Hän kävi mieheen käsiksi, kuristi häntä kurkusta ja sanoi: 'Maksa, mitä olet velkaa!' Mies heittäytyi maahan ja pyysi: 'Ole kärsivällinen! Kyllä minä maksan sinulle.' Mutta toinen ei suostunut siihen. Hän meni ja toimitti työtoverinsa vankilaan, kunnes tämä maksaisi velkansa.

»Muut palvelijat näkivät, mitä tapahtui, ja panivat sen pahakseen. He menivät kuninkaan luo ja kertoivat hänelle kaiken. Silloin kuningas kutsutti palvelijan luokseen ja sanoi: 'Sinä kelvoton! Minä annoin sinulle anteeksi koko velan, kun sitä minulta pyysit. Eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa työtoveriasi, niin kuin minä armahdin sinua?' Vihoissaan kuningas pani palvelijansa ankaraan vankeuteen, kunnes tämä maksaisi koko velan.

»Näin tekee minun taivaallinen Isänikin teille, jos te ette kaikesta sydämestä anna kukin veljellenne anteeksi.»

Perjantai 11.9.

3. Moos. 25: 8-12

Herra sanoi Moosekselle:

”Laske seitsemän vuosiviikkoa eli seitsemän kertaa seitsemän vuotta. Kun vuosiviikkoja on kertynyt seitsemän eli vuosia yhteensä neljäkymmentäyhdeksän, anna silloin seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä puhaltaa torveen; tuona sovituspäivänä soikoot torvet kaikkialla maassanne. Pyhittäkää viideskymmenes vuosi ja julistakaa maanne kaikille asukkaille yleinen omistusoikeuksien palautus. Se vuosi on riemuvuosi. Silloin jokainen maansa menettänyt saa sen jälleen haltuunsa ja jokainen orjaksi myyty saa palata sukunsa luo. Viettäkää riemuvuotta joka viideskymmenes vuosi. Älkää silloin kylväkö älkääkö korjatko peltoon itsestään kasvanutta viljaa älkääkää kerätkö hoitamattomiin köynnöksiin kasvaneita rypäleitä, sillä se vuosi on riemuvuosi, jonka tulee olla teille pyhä. Syökää vain sitä, mitä maa itsestään tuottaa.”

Lauantai 12.9.

Toteuta materiaalin lopussa olevan Maan katselu haluamassasi paikassa

Sunnuntai 13.9.

2. Kor. 9: 6-15

Muistakaa tämä: joka niukasti kylvää, se niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se runsaasti niittää. Kukin antakoon sen mukaan kuin on mielessään päättänyt, ei vastahakoisesti eikä pakosta, sillä iloista antajaa Jumala rakastaa. Hänellä on teille annettavana runsaasti kaikkia lahjoja, niin että teillä on aina kaikki mitä tarvitsette ja voitte tehdä runsaasti kaikkea hyvää. Onhan kirjoitettu:

- Hän jakelee, hän antaa köyhille,
hänen hyvyytensä kestää ikuisesti.

Hän, joka antaa kylväjälle siemenen ja suo ravinnoksi leivän, antaa teillekin siemenen ja moninkertaistaa sen, ja hän sallii teidän hyvyittenne sadon karttua. Te saatte kaikkinaista rikkautta ja voitte osoittaa runsaasti anteliaisuutta. Näin meidän työemme synnyttää kiittollisuutta Jumalaa kohtaan. Tämän palveluksen toimittaminen ei vain täytä pyhien tarpeita, vaan lisäksi se saa yhä useammat kiittämään Jumalaa. Kun te tällä työllänne annatte todistuksen uskostanne, lahjanne saajat ylistävät Jumalaa siitä, että te näin tunnustatte kuuliaisuutenne Kristuksen evankeliumille ja jaatte omastanne anteliaasti heille ja kaikille muillekin. Näin he myös rukoilevat teidän puolestanne ja ikävöivät teitä sen

Ylenpalttisen armon vuoksi, jota Jumala on osoittanut teille. Kiitos Jumalalle hänen sanomattoman suuresta lahjastaan!

Maanantai 14.9.

Ps. 105: 1-6, 37-45

Kiittäkää Herraa, huutakaa avuksi hänen nimeään,

kertokaa kansoille hänen suurista teoistaan!

Laulakaa hänelle, ylistäkää häntä,

kertokaa hänen ihmetöistään.

Ylistäkää hänen pyhää nimeään.

Iloitkoot kaikki, jotka etsivät Herraa!

Turvautukaa Herraan ja hänen voimaansa,

etsikää aina hänen kasvojaan.

Muistakaa aina hänen ihmetyönsä,

hänen tunnustekonsa ja hänen tuomionsa,

te Abrahamin, hänen palvelijansa, jälkeläiset,

te Jaakobin pojat, jotka hän on valinnut.

Niin hän vei israelilaiset pois Egyptistä:

he lähtivät kantaen hopeaa ja kultaa,

kaikki heimot epäröimättä, horjumatta.

Koko Egypti iloitsi heidän lähdöstään,

sillä kansa pelkäsi heitä.

Herra levitti pilven heidän verhokseen

ja pani tulen valaisemaan yötä.

He pyysivät ruokaa, ja hän lähetti viiriäisiä

ja ravitsi heidät taivaan leivällä.

Hän avasi kallion, ja siitä kumpusi vettä,

vesi juoksi virtanaan pitkin kuivaa maata.

Herra muisti pyhän lupauksensa,

jonka hän oli antanut palvelijalleen Abrahamille.

Hän vei kansansa pois, ja kansa iloitsi,

riemu raikui, kun hän vei valittunsa.

Hän antoi heille toisten kansojen maat,

he saivat korjata näiden työn hedelmät,

ja heidän tuli noudattaa Herran käskyjä,

pitää kunniaa hänen lakinsa.

Halleluja!

Tiistai 15.9.

Fil. 1:21-30

Minulle elämä on Kristus ja kuolema on voitto. Mutta jos jään tähän elämään, siitä hyötty tehtäväni. En tiedä, kumman valitsisin, olen kahden vaiheilla. Haluaisin lähteä täältä ja päästä Kristuksen luo, sillä se olisi kaikkein parasta. Teidän vuoksenne on kuitenkin parempi, että jään eloon. Olen siitä varma. Niinpä tiedänkin, että jään tänne ja pysyn kaikkien teidän luonanne, jotta te edistyisitte uskossa ja saisitte siitä iloita. Silloin te Kristuksen Jeesuksen omina saatte yhä enemmän aihetta riemuita minusta, kun jälleen tulen luoksenne.

Teidän on vain käyttäydyttävä Kristuksen evankeliumin arvoa vastaavalla tavalla. Pääsenpä itse käymään luonanne tai en, toivon saavani kuulla, että te pysytte lujasti samanhenkisinä ja taistelette yksimielisesti evankeliumin ja uskon puolesta antamatta vastustajien säilyttää itseänne. Se on heille Jumalan antama osoitus siitä, että heitä odottaa kadotus mutta teitä pelastus. Teille on suotu se armo, että saatte uskoa Kristukseen ja vielä kärsiäkin hänen puolestaan. Te käytte samaa taistelua, jota olette nähneet minun käyvän ja jota nyt kuulette minun yhä jatkavan.

Keskiviikko 16.9.

Jesaja 55: 6-9

Etsikää Herraa, kun hänet vielä voi löytää,

huutakaa häntä avuksi, kun hän on lähellä!

Hylätköön jumalaton tiensä

ja väärintekijä juonensa,

kääntyköön takaisin Herran luo,

sillä hän armahtaa,

turvautukoon Jumalaan,
sillä hänen anteeksiantonsa on runsas.
– Minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne
eivätkä teidän tienne ole minun teitäni,
sanoo Herra.
Sillä niin korkealla kuin taivas kaartuu maan yllä,
niin korkealla ovat minun tieni
teidän teittenne yläpuolella
ja minun ajatukseni
teidän ajatustenne yläpuolella.

Torstai 17.9.

Matt. 20: 1-16

»Taivasten valtakuntaa voi verrata isäntään, joka aamuvarhaisella lähti palkkaamaan työmiehiä viinitarhaansa. Hän sopi miesten kanssa yhden denaarin päiväpalkasta ja lähetti heidät viinitarhaan. Päivän kolmannella tunnilla hän lähti taas ulos ja näki, että torilla seisoivat vielä miehiä jouten. 'Menkää tekin viinitarhaan', hän sanoi heille, 'minä maksan teille sen, mitä kuuluu maksaa.' Miehet lähtivät. Kuudennen ja yhdeksännen tunnin aikaan isäntä lähti taas ulos ja teki samoin. Kun hän sitten meni ulos yhdennellätoista tunnilla, hän näki vieläkin muutamia joutilaita ja kysyi heiltä: 'Miksi te seisotte täällä kaiken päivää toimeettomina?' 'Kukaan ei ole palkannut meitä', he vastasivat. Hän sanoi miehille: 'Menkää tekin minun viinitarhaani.'

»Kun sitten tuli ilta, viinitarhan omistaja sanoi tilanhoitajalleen: 'Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka, viimeksi tullee ensin ja ensimmäisille vasta sitten.' Ne, jotka oli palkattu yhdennellätoista tunnilla, tulivat ja saivat kukin denaarinsa. Kun ensiksi palkatut tulivat, he luulivat saavansa enemmän, mutta hekin saivat vain denaarin. Silloin he nostivat metelin ja sanoivat isännälle: 'Nämä viimeksi tulleet tekivät työtä yhden ainoan tunnin, ja silti sinä annat heille saman kuin meille, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.' Mutta isäntä sanoi yhdelle miehistä: 'Ystäväni, enhän minä tee sinulle vääryyttä. Emmekö me sopineet denaarista? Ota omasi ja mene. Minä tahdon maksaa tälle viimeksi tulleelle saman kuin sinulle, ja kai minä saan omallani tehdä mitä haluan? Katsotko sinä karsaasti sitä, että minä olen hyvä?'

»Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi.»

Perjantai 18.9.

2. Moos. 1: 2-15

Autiomaassa israelilaiset alkoivat nurista Moosesta ja Aaronia vastaan ja sanoivat heille: »Kunpa Herran käsi olisi lyönyt meidät kuoliaaksi Egyptissä, kun vielä olimme lihapatojen ääressä ja saimme ruokaa kylliksemme. Mutta te olette tuoneet meidät tänne autiomaahan tappaaksenne nälkään kaikki nämä ihmiset!»

Herra sanoi Moosekselle: »Minä annan sataa teille ruokaa taivaasta, niin että kansa voi joka päivä mennä keräämään ruokaa, mutta vain sen päivän tarpeiksi. Näin minä panen heidät koetukselle, että näkisin, noudattavatko he minun lakejani vai eivät. Kuitenkin kun he sapatin aattona valmistavat ruoaksi sen, mitä ovat tuoneet mukanaan, sitä tulee kaksi kertaa niin paljon kuin heillä on muina päivinä.»

Mooses ja Aaron sanoivat israelilaisille: »Tänä iltana te ymmärrätte, että juuri Herra toi teidät pois Egyptistä, ja huomisaamuna saatte nähdä Herran kirkkauden voiman, sillä hän on kuullut, kun olette nurisseet häntä vastaan. Häntä vastaan te olette nurisseet, ette meitä. Mitä me muka olemme?» Mooses sanoi vielä: »Saattepa nähdä, että Herra antaa teille tänä iltana lihaa ruoaksi ja aamulla leipää niin paljon kuin jaksatte syödä. Herra on kuullut teidän nurinanne, häntä te olette valituksellanne vaivanneet, ette meitä. Mitä me muka olemme?»

Mooses sanoi Aaronille: »Kutsu kaikki israelilaiset Herran eteen, sillä hän on kuullut heidän valituksensa.» Aaronin puhuessa israelilaisille kaikki kääntyivät katsomaan autiomaahan päin, ja silloin Herran kirkkaus ilmestyi pilvessä. Herra sanoi Moosekselle: »Minä olen kuullut israelilaisten valituksen. Sano heille näin: 'Tänään iltahämärissä te saatte lihaa syödäksenne ja aamulla leipää yllin kyllin. Silloin te ymmärrätte, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.'»

Illalla lensi leiriin viiriäisiä niin paljon, että ne peittivät sen kokonaan. Aamulla oli maassa leirin ympärillä runsaasti kastetta, ja kun kaste oli haihtunut, oli autiomaassa jotakin hienoa ja rapeaa, ohutta kuin kuura maan pinnalla. Tämän nähdessään israelilaiset kyselivät toisiltaan: »Mitä tämä on?» He eivät näet tienneet, mitä se oli. Mooses sanoi heille: »Se on leipää, jonka Herra on antanut teille ruoaksi.

Lauantai 19.9.

Toteuta materiaalin lopussa olevan Maan katselu haluamassasi paikassa

Sunnuntai 20.9.

1. Kun. 17: 1, 8-16

Elia, joka oli kotoisin Gileadin Tisbestä, ennusti Ahabille: ”Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, hän, jota minä palvelen: näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani voimasta.”

Elialle tuli sitten tämä Herran sana:

”Lähde Sidonin alueen Sarpatiin ja asetu sinne. Minä olen käsenyt erästä leskivaimoa pitämään sinusta siellä huolta.”

Elia lähti Sarpatiin. Tullessaan kaupungin portille hän näki leskivaimon keräämässä polttopuita. Elia huusi hänelle: ”Toisitko minulle vähän vettä, että saisin juoda.” Nainen lähti hakemaan vettä, ja Elia huusi hänelle vielä: ”Toisitko minulle myös palan leipää.” Mutta nainen vastasi: ”Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, minulla ei ole jäljellä kuin kourallinen jauhoja ruukussa ja vähän ruokaöljyä pullossa. Kun saan kerätyksi vähän puita, menen kotiin ja teen jauhoista ja öljystä ruokaa itselleni ja pojalleni. Syömme sen ja sitten kuolemme.”

Elia sanoi hänelle: ”Älä pelkää! Mene kotiisi ja tee niin kuin sanoit. Tee kuitenkin ensin minulle pieni leipä ja tuo se tänne. Leivo vasta sitten itsellesi ja pojallesi. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Ei tyhjene jauhoruukku eikä ehdy öljypullo, ennen kuin Herra antaa sateen maan päälle.”

Leski meni ja teki niin kuin Elia oli sanonut, ja heillä kaikilla riitti syötävää pitkät ajat. Jauhoruukku ei tyhjentynyt eikä öljypullo ehtynyt, sillä näin oli Herra sanonut Elian suulla.

Maanantai 21.9.

Ps. 78: 1-4, 12-16

Kuuntele, kansani, mitä opetan,
tarkatkaa sanojani, te kaikki.

Minä aion esittää viisaiden mietteitä,
tuon julki menneisyyden arvoituksia,
vanhoja asioita, joista olemme kuulleet,
joista isämme ovat meille kertoneet.

Me emme salaa niitä lapsiltamme
vaan kerromme tulevillekin polville
Herran voimasta, Herran teoista,
ihmeistä, joita hän on tehnyt.

Egyptin maassa, Soanin tasangolla,
hän antoi isiemme kokea ihmeen.
Hän jakoi kahtia meren ja vei heidät sen poikki,
hän jähmetti vedet muuriksi.
Hän antoi pilven johdattaa heitä päivisin

ja tulen loisteen öisin.
Hän halkaisi kallioita autiomaassa,
ja he saivat vettä, kuin syvyyden vesiä.
Hän antoi purojen puhjeta kalliosta,
antoi vesien virrata.

Tiistai 22.9.

Fil. 2: 1-13

Jos kerran yhteys Kristukseen rohkaisee ja hänen rakkautensa suo lohdutusta, jos Henki meitä yhdistää ja jos tunnemme hellyyttä ja myötätuntoa toisiamme kohtaan, niin tehkää minun iloni täydelliseksi ja olkaa yksimielisiä. Liittäköön teitä toisiinne rakkaus, sopu ja sama mieli. Älkää tehkö mitään itsekkyydestä tai turhamaisuudesta, vaan olkaa nöyriä ja pitäkää kukin toista parempana kuin itseänne. Älkää tavoitelko vain omaa etuanne vaan myös muiden parasta. Olkoon teilläkin sellainen mieli, joka Kristuksella Jeesuksella oli.

Hänellä oli Jumalan muoto,
mutta hän ei pitänyt kiinni oikeudestaan
olla Jumalan vertainen
vaan luopui omastaan.
Hän otti orjan muodon
ja tuli ihmisten kaltaiseksi.
Hän eli ihmisenä ihmisten joukossa,
hän alensi itsensä
ja oli kuuliainen kuolemaan asti,
ristinkuolemaan asti.
Sen tähden Jumala on korottanut hänet yli kaiken
ja antanut hänelle nimen,
kaikkia muita nimiä korkeamman.
Jeesuksen nimeä kunnioittaen
on kaikkien polvistuttava,
kaikkien niin taivaassa kuin maan päällä ja maan alla,
ja jokaisen kielen on tunnustettava

Isän Jumalan kunniaksi:

»Jeesus Kristus on Herra.»

Siksi, rakkaat ystävät, niin kuin olette aina totelleet minua, kun olen ollut luonanne, totelkaa vielä enemmän nyt, kun olen poissa: tehkää peläten ja vavisten työtä pelastuaksenne. Jumala saa teissä aikaan sen, että tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa.

Keskiviikko 23.9.

Hesekiel 18: 25-28

»Ja sitten te sanotte: 'Herra ei tee oikein.' Kuulkaa, israelilaiset! Kenen ajatus kulkee väärää tietä – minunko? Ei, vaan teidän! Jos vanhurskas luopuu vanhurskaudestaan ja tekee sellaista mikä on väärin, hän kuolee väärin tekojensa tähden. Hän on tehnyt sellaista mikä on väärin, ja siksi hän kuolee. Ja jos jumalaton kääntyy jumalattomuudestaan ja tekee niin kuin oikein ja hyvin on, hän pelastaa elämänsä. Hän saa elää, ei hän kuole. Hän saa elää, kun hän ottaa opikseen ja luopuu synneistään ja kaikista pahoista teoistaan.

Torstai 24.9.

2. Moos 17: 1-17

Israelin kansa lähti liikkeelle Sinin autiomaasta ja siirtyi pysähdyspaikasta toiseen Herran ohjeiden mukaisesti. Kansa leiriytyi Refidimiin, mutta siellä ei ollut kylliksi vettä. Ihmiset alkoivat moittia Moosesta ja sanoivat: »Anna meille vettä juotavaksi.» Mooses kysyi heiltä: »Miksi te syytätte minua? Miksi te koettelette Herran kärsivällisyyttä?» Mutta koska he kärsivät janosta, he nurisivat Moosesta vastaan ja sanoivat: »Minkä vuoksi toit meidät Egyptistä tänne? Siksikö, että saisit tappaa meidät janoon lapsinemme ja karjoinemme?» Silloin Mooses rukoili apua Herralta ja sanoi: »Mitä minun pitää tehdä tälle kansalle? Kohta he jo varmaan kivittävät minut!» Herra sanoi: »Lähde kulkemaan muiden edellä ja ota mukaasi muutamia Israelin vanhimmista. Ja kun lähdet, ota sauvasi, jolla löit Niilin vettä. Minä olen sinua vastassa kalliolla Horebin luona. Lyö kallioon, niin siitä alkaa juosta vettä ja kansa saa juodakseen.» Mooses teki niin Israelin vanhimpien nähden.

Paikka sai nimet Massa ja Meriba, koska israelilaiset olivat nurisseet siellä ja koska he olivat koetelleet Herran kärsivällisyyttä ja sanoneet: »Eikö Herra olekaan meidän luonamme?»

Perjantai 25.9.

Matt. 21: 23-32

Kun Jeesus oli mennyt temppeliin ja opetti siellä, sinne tuli ylipappeja ja kansan vanhimpia. He kysyivät: »Millä valtuuksilla sinä tällaista teet? Kuka sinut on tähän valtuuttanut?» Jeesus vastasi heille: »Minäkin teen teille kysymyksen. Jos te vastaatte siihen, minä puolestani sanon, millä valtuuksilla minä kaikkea tätä teen. Mistä Johanneksen kaste oli peräisin? Taivaasta vai ihmisistä?»

He neuvottelivat keskenään: »Jos sanomme: 'Taivaasta', hän sanoo meille: 'Miksi sitten ette uskoneet häntä?' Jos taas sanomme: 'Ihmisistä', saamme pelätä kansaa, sillä kaikki pitävät Johannesta profeettana.» Niin he vastasivat Jeesukselle: »Emme tiedä.» Silloin Jeesus sanoi: »En minäkään sitten sano teille, millä valtuuksilla minä kaikkea tätä teen.»

»Mitä te tästä sanotte? Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. Hän meni toisen luo ja sanoi: 'Poikani, mene tänään viinitarhaan työhön.' 'En minä halua', poika vastasi. Sitten hän kuitenkin tuli toisiin ajatuksiin ja meni.

»Isä meni toisen pojan luo ja sanoi tälle saman. Poika vastasi: 'Menen kyllä, isä', mutta ei mennytkään. Kumpi näistä kahdesta teki, mitä hänen isänsä tahtoi?»

»Edellinen», he vastasivat.

Jeesus sanoi:

»Totisesti: portot ja publikaanit menevät Jumalan valtakuntaan ennemmin kuin te. Johannes avasi teille vanhurskauden tien, mutta te ette uskoneet häntä. Portot ja publikaanit sen sijaan uskoivat, ja vaikka te sen näitte, te ette jälkeensä tulleet katumukseen ettekä uskoneet häntä.

Lauantai 26.9.

Toteuta materiaalin lopussa olevan Maan katselu haluamassasi paikassa

Sunnuntai 27.9.

2. Kor. 4: 7-14

Tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme. Me olemme kaikin tavoin ahtaalla mutta emme umpikujassa, neuvottomia mutta emme toivottomia, vainottuja mutta emme hylättyjä, maahan lyötyjä mutta emme tuhottuja.

Me kannamme aina ruumiissamme Jeesuksen kuolemaa, jotta myös Jeesuksen elämä tulisi meidän ruumiissamme näkyviin. Me tosin elämme, mutta meidät annetaan Jeesuksen tähden alituisesti alttiiksi kuolemalle, jotta myös Jeesuksen elämä tulisi näkyviin kuolevaisessa ruumiissamme. Meissä siis tekee työtään kuolema, mutta teissä elämä. Meillä on sama uskon Henki, josta on kirjoitettu: "Minä uskon, ja siksi puhun." Niin mekin puhumme, koska uskomme. Me tiedämme, että hän, joka herätti kuolleista Herran

Jeesuksen, herättää Jeesuksen tullessa meidätkin ja tuo meidät eteensä yhdessä teidän kanssanne.

Maanantai 28.9.

Ps. 148

Halleluja!

Ylistäkää Herraa, te jotka olette taivaassa,

ylistäkää häntä korkeuksissa!

Ylistäkää häntä, te hänen enkelinsä,

ylistäkää häntä, kaikki taivaan joukot!

Ylistäkää häntä, aurinko ja kuu,

ylistäkää häntä, kirkkaat tähdet!

Ylistäkää häntä, korkeimmat taivaat

ja taivaankantta kattavat vedet!

Ylistäkööt nämä kaikki Herran nimeä,

sillä hän on ne käskyllään luonut.

Hän pani ne paikoilleen ainiaaksi,

hän sääti niille järkkymättömät lait.

Ylistäkää Herraa, te jotka olette maan päällä,

ylistäkää, syvyydet ja meren pedot!

Ylistäkää, tuli ja rakeet, lumi ja usva,

ylistä, myrskytuuli, hänen käskyläisensä!

Ylistäkää, vuoret ja kukkulat,

hedelmäpuut ja setrit,

villipedot ja karja,

maan matelijat ja taivaan linnut!

Ylistäkää Herraa, kuninkaat ja kansat,

ruhtinaat ja kaikki maan mahtimiehet,

nuorukaiset ja neidot,

vanhat ja nuoret!

Ylistäkööt nämä kaikki Herran nimeä,
sillä hänen nimensä yksin on ylhäinen,
hänen mahtinsa ulottuu yli taivaan ja maan.
Herra on antanut kansalleen uuden voiman.
Häntä ylistävät kaikki hänen palvelijansa,
Israelin kansa, joka saa olla lähellä häntä.
Halleluja!

Tiistai 29.9.

Psalmi 121

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi
nyt ja aina.

Keskiviikko 30.9.

Gal. 6: 14-18

Minä taas en ikinä tahdo kerskailla mistään muusta kuin meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen rististä. Siinä on maailma minulle ristiinnaulittu ja minä maailmalle. On samantekevää, onko ihminen ympärileikattu vai ympärileikkaamaton. Tärkeää on, että hänet on luotu uudeksi. Tulkoon rauha ja laupeus niiden osaksi, jotka vaeltavat tämän ohjeen mukaan, koko Jumalan Israelin osaksi!

Älköön kukaan enää tämän jälkeen tuottako minulle vaivaa. Onhan minulla Jeesuksen arvet ruumiissani.

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne, veljet. Aamen.

Torstai 1.10.

Matt. 11: 25-30

Tuohon aikaan Jeesus kerran puhkesi puhumaan ja sanoi:

»Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, siitä että olet salannut tämän viisailta ja oppineilta mutta ilmoittanut sen lapsenmielisille. Näin sinä, Isä, olet hyväksi nähnyt.

»Kaiken on Isäni antanut minun haltuuni. Poikaa ei tunne kukaan muu kuin Isä eikä Isää kukaan muu kuin Poika ja se, jolle Poika tahtoo hänet ilmoittaa.

»Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.»

Perjantai 2.10.

1. Moos. 1: 1-11

Alussa Jumala loi taivaan ja maan. Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet, ja Jumalan henki liikkui vetten yllä.

Jumala sanoi: "Tulkoon valo!" Ja valo tuli. Jumala näki, että valo oli hyvä. Jumala erotti valon pimeydestä, ja hän nimitti valon päiväksi, ja pimeyden hän nimitti yöksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä.

Jumala sanoi: "Tulkoon kaartuva kansi vesien väliin, erottamaan vedet toisistaan." Jumala teki kannen ja erotti toiset vedet sen alapuolelle ja toiset sen yläpuolelle. Niin tapahtui, ja Jumala nimitti kannen taivaaksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni toinen päivä.

Jumala sanoi: "Kokoontukoot taivaankannen alapuolella olevat vedet yhteen paikkaan, niin että maan kamara tulee näkyviin." Ja niin tapahtui. Jumala nimitti kiinteän kamaran maaksi, ja sen paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, hän nimitti mereksi. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä.

Jumala sanoi: "Kasvakoon maa vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka maan päällä kantavat hedelmässään kukin lajinsa mukaista siementä." Ja niin tapahtui.

Lauantai 3.10.

Toteuta materiaalin lopussa olevan Maan katselu haluamassasi paikassa

Sunnuntai 4.10.

Jes. 49: 13-23

Riemuitkaa, taivaat! Iloitse, maa!

Ratketkaa riemuun, te vuoret!

Herra lohduttaa kansaansa,

hän hoivaa köyhiä lapsiaan.

Siion sanoo:

»Herra on minut hylännyt,

Jumalani on minut unohtanut!»

– Unohtaako äiti rintalapsensa,

unohtaisiko hoivata kohtunsa hedelmää?

Vaikka hän unohtaisikin,

minä en sinua unohda.

Käsieni ihoon minä olen sinut piirtänyt,

ja niin sinun muurisi ovat aina silmieni edessä.

Jo rientävät sinun rakentajasi tänne,

sinun repijäsi ja raastajasi pakenevat pois.

Katsahda ympärillesi, Siion, niin näet:

he kokoontuvat yhteen,

he tulevat luoksesi kaikki!

Niin totta kuin elän

– näin sanoo Herra –

sinä saat pukea heidät yllesi kuin korun,

kuin morsian saat kietoa heidät käädyiksesi.

Sinun talosi olivat raunioina ja peltosi autioina,

koko maasi oli hävitetty.

Nyt se tulee asukkailleen ahtaaksi!

Sinun ahnaat raastajasi kaikkoavat.

Lapsesi luulit jo menettäneesi,

mutta saat vielä kuulla, kuinka he sanovat toisilleen:

»Täällä on ahdasta,

siirry vähän, että minäkin mahdun asumaan.»

Silloin sinä kysyt mielessäsi:

»Kuka on nämä minulle synnyttänyt?

Minähän olin lapseni menettänyt ja hedelmätön,

karkotettu ja syrjään sysätty.

Kuka on nämä minulle kasvattanut?

Minähän jäin yksin, hylätyksi –

mistä nämä ovat tulleet?»

Näin sanoo Herra, minun Jumalani:

– Minä kohotan käteni, kutsun kansoja

ja nostan merkiksi viirini.

Sylissään he tuovat poikasi

ja olallaan kantavat tyttäresi.

Kuninkaista tulee sinun lastesi hoitajia

ja ruhtinattarista heidän imettäjiään.

He heittäytyvät kasvoilleen maahan sinun eteesi

ja nuolevat tomun sinun jaloistasi.

Niin sinä opit tietämään, että minä olen Herra:

ne, jotka minua odottavat, eivät joudu häpeään.

Maan katselu

Ignatiaaninen Katselu on tapa tutkia jotakin ja olla rukoilevan ihmettelyn tilassa. Kysymysten kautta sinua kutsutaan pohtimaan Jumalan läsnäoloa ja hyvyyttä, jossa sinäkin olet. Tämän Luomakunnan ajan aikana voit hiljentyä paikallisen ympäristön äärellä. Voit tehdä tämän harjoituksen yksin tai ryhmässä.

Valitse sopiva paikka hiljentymiseen. Metsä. Joki. Katu, jonka lähellä on luontoa. Kaupunginpuisto. Pelto. Kukkula. Etsi sopiva paikka, jossa voit levätä. Hiljenny tavalla, joka on sinulle luonteva. Kutsu Pyhä Viisaus avaamaan sydämesi silmät. Kun olet valmis, voit pohtia seuraavia kysymyksiä.

1. Tule tietoiseksi Jumalan läsnäolosta paikassa, jossa rukoilet

Miten Jumala on läsnä täällä? Miten kaikki ympärilläsi näkemäsi elämä heijastaa Jumalan Henkeä? Miltä tuntuu, kun ajattelet, että Pyhä Henki on täyttänyt tämän paikan ikuisuuksien ajan, jokaisessa luodussa, joka on ollut täällä aikojen alusta, on täällä nyt kanssasi ja on täällä tulevaisuudessa muitten luotujen kanssa? Miltä tuntuu, kun ajattelet, että sinä, luotu, kuulut tähän paikkaan, olet luotu samasta hiilestä, hengität samaa ilmaa, saat ravinnon samoista sykleistä ja elämänprosesseista ja elät samasta Luojan Hengestä?

2. Pohdi paikan ekologisia syklejä kiitollisuudella siitä, mitä kaikkea ne tuottavat

Mitä ravinteiden kiertoa tämä paikka tukee? Onko tämä valuma-alue, joka suodattaa vettä? Onko tämä metsä, joka sitoo ravinteita? Onko tämä niitty tai pelto, joka sitoo typpeä? Onko tämä vihreä ympäristö, joka sitoo hiilidioksidia ja puhdistaa ilmaa? Mitkä kasvit, eläimet, mikrobit ja mineraalit saavat suojansa täällä? Miten ne palvelevat olemassaolollaan koko maapalloa? Anna kiitollisuuden kaikesta tämän paikan tarjoamasta täyttää sinut.

3. Kiinnitä huomiosi siihen, mitä tunnet, kun mietit tämän paikan haurautta ja terveyttä

Onko ekosysteemi terve? Mikä uhkaa tämän ekosysteemin tasapainoa? Mitkä ovat avaimia tasapainon ylläpitämiseen? Mitä ekologista lokeroa ja moninaisuutta pitää suojella, jotta tämän paikan elinympäristön terveys säilyy? Mitkä tekijät uhkaavat tämän ekosysteemin tasapainoa? Mitä tunnet, kun ajattelet elämän haurautta, joka on sidoksissa tämän paikan terveyteen? Mikä on sinun panoksesi tasapainon säilyttämiseksi?

4. Valitse jokin asia tässä paikassa ja rukoile sen puolesta, sille lepoa ja uudistumista

Kun ajattelet millä tavoin tämä paikka on stressattu, mitä se tarvitsee levätäkseen, palautuakseen ja uudistuakseen? Mitä pitää suojella, jotta paikka voi parantua? Mitä pitää palauttaa ennalleen? Rukoile paikan puolesta ja viisautta sen suojelemiseen.

5. Pohdi omaa vastaustasi. Miten voit edistää tämän paikan lepoa?

Miten identifioit itsesi suhteessa tähän paikkaan? Mitä olet oivaltanut siitä, mitä tämän paikan suojele edellyttää? Mikä on myötätunnon tekosi, joka edistää tämän paikan suojele?